

မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါ

မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါမှိုတါမနုလံဂ်.

မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါ မှိုတါဆါအယာ်တကလုဂ်လါအဆုခိတါဆါအယာ်ဆုပုကညိဒီးကသုဂ်တဖဂ်အအိဂ်ခိဖျိပစါအုဂ်ဘဂ်တါအတါဘဂ်ကုဘဂ်ဂ်အယိနုဂ်လိး. တါဆါအယာ်အံးမှိုဝဲ **alphavirus** ဒီးဘဂ်ထွဲဒီး **western equine** ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါဒီး **Venezuelan equine**

ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါအယာ်တဖဂ်နုဂ်လိး. တနံဂ်ဘဂ်စုဂ်စုဂ်တါပဟ်ဖျါအပု, တါဆုးတါဆါလါအကဲထီဂ်သးခိဖျိ **eastern equine** ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါတမှိုတါဆါလါအမညိနုဂ်အသးဝဲကီါအမဲရကါအပုနုဂ်လိး.

မှိုထိပ်တကမခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါအတါလါဘဂ်ယိဂ်အိဂ်ဝဲထဲလံဂ်.

အါဒေတါတကွါပုလါအဘဂ်ကုဘဂ်ဂ်ဝဲဒေတါဆါအယာ်အံးနုဂ်တအိဂ်ဒီးတါပဟ်ဖျါထီဂ်တါဆါအပနိဂ်အတါဒိဂ်ထီဂ်အါထီဂ်အပနိဂ်နိတမံဘဂ်. တါဆုးတါဆါအပနိဂ်အံးဘဂ်သုဂ်သုဂ်ကပဂ်ယုဂ်ဝဲဒေဒီးတါကီါထီဂ်သတုါကလံ, တါဂီါထီဂ်, ဒီးအယုဂ်ညဂ် မုတမှို အဆါအကမဲဂ်ဆါသုဂ်တဖဂ်နုဂ်လိး. တါဆုးတါဆါဒိဂ်ဒိဂ်မှိုအတါမဲသးတဖဂ်ဘဂ်သုဂ်သုဂ်ကစးထီဂ်အသးလါတါကီါထီဂ်, ခိဂ်သုဂ်ယံဆါ, ဘုးဒီးဘဂ်သုဂ်သုဂ်အပတီါကအါထီဂ်တုလါလါတါသးဒံဝဲဒေပီ, တါထီဂ်, ဒီးတါသးသပုဘဂ်သးနုဂ်လိး.

မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါမှိုတါဆုးတါဆါလါဟဲကဲထီဂ်သးခိဖျိပစါလါအအါနုးမးတကလုဂ်ဝဲကီါအမဲရကါအပုနုဂ်လိး. တါတယးဝဲလါပုလါဂါအကျါတကါဆုးဆါဝဲလါတါဆါအံးနုးနုးကလံဂ်တုလါတါသံဒေလံဂ်နုဂ်လိး. အါတကွါပုဆါလါအမှိုအိဂ်မုဒီးဒေလံဂ်အခိဂ်နုဂ်ကဟးဂါဝဲဒေတစါသးနုဂ်လိး.

တအိဂ်ဒီးတါကုစါယါဘျါလါ မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါအဂီါဘဂ်. ဘဂ်သုဂ်သုဂ်အလီါအိဂ်ဝဲလါအကဘဂ်ထီဂ်တါဆါဟံဂ်ဒီးတါဆိဂ်ထွဲမဲတါအံးထွဲကွါထွဲအဂီါနုဂ်လိး.

ပုလါအိဂ်ဒီး မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါအတါလါဘဂ်ယိဂ်မှိုမတေသုဂ်တဖဂ်လံဂ်.

ညိနုဂ်တါထံဂ်နုဂ်ဝဲဒေ မှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါဝဲကီါအမဲရကါမှိုထီဂ်တခိ (လါအယံးဒီး ဝုးစခိဂ်စာဂ် (**Wisconsin**) အမှိုနုဂ်တကမ), ဒီးဝဲကလံထံးပိဂ်လဲဂ်ကုဂ်ကျိဒီးတကျိညါနုဂ်လိး. တါဆါအတါရုလါအသးအတါလါဘဂ်ယိဂ်လါပုကုပုကညိအဂီါမှိုတါဆါအဆံးစုဂ်ဝဲမံဂ်နုဂ်စိထီဂ်ကီါစဲဂ်အပုနုဂ်လိး. လါတါလါအံးတါပဟ်ဖျါဘဂ်ယးပုလါအဒီးနုဂ်တါဆါအံးတအိဂ်ဘဂ်ဘဂ်ဆဂ်တါပဟ်ဖျါဝဲလါအပုကွံဂ်ကသုဂ်လါအဒီးနုဂ်တါဆါအံးမှိုတါလါအစုဂ်နုဂ်လိး. အါတကွါကသုဂ်လါအဒီးနုဂ်တါဆါအံးအိဂ်ဘုးဝဲဒေဒီးကပုလါတါခဲကျါ မုတမှို ပုလါကျါဖဲမံဂ်နုဂ်စိထီဂ်အကလံစီးဒီးအမှိုထီဂ်တကမနုဂ်လိး.

ပုလါအဖံးမဲတါလါတါချါ မုတမှို ပုလါအနုဂ်လါမဲသကိးတါဟုးတါဂဲလါတါချါသုဂ်တဖဂ်အိဂ်ဝဲလါတါလါဘဂ်ယိဂ်ဒိဂ်အါအလီါမှိုလါအဝဲသုဂ်ဘဂ်သကါဒီးပစါတါယာ်အိဂ်အလီါနုဂ်လိး. မှိုတါလါဘဂ်ယိဂ်အဒိဂ်အအါလါဖဲသုဂ်ဒီးပုသးပုလါအသးနံဂ် ၅၀ ဆုအဖိခိဂ်လါအတုါဘဂ်တါဆါနုးနုးကျါကျါအဂီါနုဂ်လိး.

ပစါလါအရုလါမှိုထိပ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါနုဂ်မှိုပစါဒဲလဲဂ်တကလုဂ်လံဂ်.

ဖဲမံဂ်နုဂ်စိထီဂ်ကီါစဲဂ်အပု, ပအိဂ်ဒီးပစါအကလုဂ် ၅၀ ယဂ်ယဂ်ဘဂ်ဆဂ်တမှိုပစါလါအဆုးအိပုသုဂ်ခဲလါဂ်ဘဂ်. တါမဲနု နု မှိုထီဂ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါလါ တါလဲတရံးအကျါအကျါလါအဘဂ်ထွဲဒီး **Culiseta melanura** ပစါဒီးထီဂ်သုဂ်တဖဂ်အကျါနုဂ်လိး. အါတကွါတါထံဂ်နုဂ်ဝဲဒေပစါတကလုဂ်အံးဖဲကပုလါတါခဲကျါ မုတမှို ပုလါကျါဒီးလီါဆိဒေတါအစုးအိဒေထဲလါထီဂ်တဖဂ်အသုဂ်စါနုဂ်လိး. ပုကုပုကညိဒီးနုဂ်ဘဂ်ဝဲဒေတါဆါအယာ်အတါဘဂ်ကုဘဂ်ဂ်ခိဖျိပစါအကလုဂ်အရုအကတဖဂ်အအိဂ်လါအဒုးအိဂ်ထီဂ်ဝဲဒေ “တါ” လါအခိဂ်ဝဲဒေတါဘဂ်ကုဘဂ်ဂ်လါထီဂ်, ဆဂ်ဖိကီါဖိလါအဒုးအိနုဂ်ဖိဒီးပုကုပုကညိအဘဂ်စါနုဂ်လိး. ပစါလါအအုဂ်ညိနုဂ်ပုကုပုကညိဒဲအမှို **Aedes vexans** ဒီး **Coquillettidia perturbans** သုဂ်တဖဂ်မှို တါလါအစိဂ်ကံတါသုဝဲမံဂ်နုဂ်စိထီဂ်ကီါစဲဂ်အပုအံးနုဂ်လိး. လါတါအိဂ်သးထီရုအပုတါဆုးတါဆါအတါလါဘဂ်ယိဂ်အဒိဂ်ကတါလါအကဲထီဂ်သးခိဖျိပစါတါယာ်အုဂ်ညိနုဂ်ထီဂ်အသးဖဲလါယုလံတတ်တုလါလါလါစးပထုဘဂ်တတ်နုဂ်လိး.

ပုမဲမနုသုလါ တါကတြီဆဲဝဲဒေ မှိုထီဂ်တကမကသုဂ်ခိဂ်နုဂ်ညိးတါဆါနုဂ်လံဂ်.

EASTERN EQUINE ENCEPHALITIS

ကျွန်ုပ်တို့အတွက်အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ ထိုတိုက်ပစ်မှုများသည် နှိုင်းစားဆိုင်ရာအခြေအနေအထားနှင့်ဆိုင်ရာအခြေအနေအထားအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

- ဟူးဆွဲတိုက်ပစ်မှုများသည် မြေအောက်ကောင်မွန်များ၏ လိပ်စားမှုများကို ထိခိုက်စေပြီး မြေအောက်ကောင်မွန်များ၏ အစားအစာအရင်းအမြစ်များကို ထိခိုက်စေပြီး ထိုကောင်မွန်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- စူးကါကသံတိုက်ပစ်မှုများသည် DEET နှင့် အလယ်ကတိုက်ပစ်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြုခြင်း - DEET အပါအဝင် ၃၀ များကယားတိုက်ပစ်မှုများကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ထိခိုက်စေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကောင်မွန်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကသံတိုက်ပစ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- သုအဂတဖျက်ဆီးမှုများ picaridin, IR3535 ယ ဝန်ကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြုမှုများကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ထိခိုက်စေခြင်းဖြစ်သည်။ စူးကါကသံတိုက်ပစ်မှုများကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ထိခိုက်စေခြင်းဖြစ်သည်။
- (Environmental Protection Agency) အတတ်ပညာရှိသူများ၏ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာခြင်းဖြစ်သည်။
- အိပ်ကတိုက်ပစ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- ပိုးအလိလတ်တိုက်ပစ်မှုများကို permethrin တိုက်ပစ်မှုများကို လိုက်နာခြင်းဖြစ်သည်။
- ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- တဘက်ပျံ့နှံ့မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

လူတိုက်ပစ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

- လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- ထံစား၊ ဖိကိ/အခံအား၊ ဆင်တိုက်ပစ်မှုများ၊ ထိုကောင်မွန်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- သမံသမီးကောင်မွန်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- မလေးစားမှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။
- ထူးခြားမှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

- စူးကါကသံတိုက်ပစ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

Minnesota Department of Health
 Vectorborne Diseases Unit
 PO Box 64975
 St. Paul, MN 55164
 651-201-5414
 www.health.state.mn.us

Eastern Equine Encephalitis – Karen (4/11/19)
 လူတိုက်ပစ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။